

Е. О. Ушканенко

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

ORCID ID: 0009-0008-1057-8531

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЩО ВЧИНЮЮТЬСЯ СУДДЯМИ

Нині в Україні налічується значна кількість нормативно-правових актів, в яких сформульовано положення, спрямовані на протидію корупції та координацію діяльності щодо запобігання корупційним проявам. У межах наукового дослідження поставлена мета – розглянути нормативно-правові акти, які створюють правову основу протидії корупційним кримінальним правопорушенням у системі вітчизняного судочинства. Основними нормативно-правовими актами, в яких зосереджено спеціальні антикорупційні засади є Закони України: «Про запобігання корупції» 2014 року, «Про Національне антикорупційне бюро України» 2014 року, «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» 2015 року, «Про Державне бюро розслідувань» 2016 року, «Про Вищий антикорупційний суд» 2018 року та ін. Важливе значення для правового регулювання протидії корупційним кримінальним правопорушенням, що вчинюються суддями, мають: Конституція України 1996 року, Кримінальний кодекс України 2001 року, Кримінальний процесуальний кодекс України 2012 року, Закон України «Про судоустрій та статус суддів» 2016 року, Закон України «Про Національну поліцію» 2015 року, Закон України «Про очищення влади» 2014 року, Закон України «Про державну службу» 2015 року, Закон України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції» 2006 року, Закон України «Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» 2006 року та ін., низка підзаконних нормативно-правових актів. Основним законодавчим актом, що регулює питання запобігання і протидії корупції, є Закон України «Про запобігання корупції» 2014 року. Його зміст спрямований на комплексне реформування системи запобігання корупції відповідно до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав. Важливими є нормативно-правові акти, які регулюють функціонування спеціально створених інституцій, покликаних протидіяти проявам корупції. Подальша діяльність з реформування антикорупційного законодавства має спрямовуватися на розробку практичних механізмів міжнародного співробітництва, що сприятиме гармонізації вітчизняної правової системи з положеннями законодавства провідних іноземних держав.

Ключові слова: корупція, кримінальне правопорушення, кримінальне провадження, судді, нормативно-правовий акт.

Постановка проблеми. Посилення антикорупційних заходів та відповідальності за вчинення корупційних правопорушень в рамках визначення боротьби із корупцією є одним із пріоритетних напрямів державної політики, механізм протидії даному деструктивному явищу характеризується як недостатній. При цьому, корупція в Україні визнається другою суспільно значущою проблемою розвитку економіки й суспільства після війни в країні. За таких обставин діяльність інститутів державної влади у боротьбі з корупцією повинна бути чіткою, скоординованою та спрямованою на

формування комплексу заходів запобігання, виявлення та протидії корупції як системному та небезпечному суспільно-політичному явищу [1, с. 63].

На запитання: чи впливає зростання рівня корупції на вчинення суддями корупційних кримінальних правопорушень, у межах здійснюваного емпіричного дослідження, практики відповіді ствердно. Таку думку висловили 88,7% слідчих Національної поліції (НП), 92,5% детективів Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та співробітників Державного бюро розслідувань (ДБР), 83,8% суддів.

Нині в Україні є чинною значна кількість нормативно-правових актів, в яких сформульовано положення, які спрямовані на протидію корупції та координацію роботи щодо запобігання корупційним проявам. І у межах наукової статті ми з'ясуємо – котрі із них створюють правову основу протидії корупційним кримінальним правопорушенням, що вчинюються суддями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у наукову розробку різноманітних аспектів нормативно-правового регулювання розслідування корупційних кримінальних правопорушень зробили провідні вітчизняні вчені. Це дослідження Д.А. Бондаренка «Розслідування зловживань владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень (криміналістична характеристика та початковий етап розслідування)» (2009) [2], В.М. Трепака «Теоретико-прикладні проблеми запобігання та протидії корупції в Україні» (2020) [3], Д.О. Шумейка «Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою» (2015) [4] та інших науковців.

Мета статті полягає у аналізі нормативно-правових джерел, які характеризують стан протидії корупційним кримінальним правопорушенням, що вчинюються суддями і складають правову основу дослідження.

Виклад основного матеріалу. Зазвичай правові засади розглядають як сукупність принципів, на яких будується відповідна діяльність, а також як систему нормативно-правових актів, норми яких спрямовані на правове регулювання відповідних правовідносин. В.М. Величко підкреслює, що правове регулювання – це впорядкування суспільних відносин, їх охорона, закріплення й розвиток за допомогою права. До основних ознак правового регулювання слід віднести такі: 1) правове регулювання – різновид соціального регулювання; 2) правове регулювання здійснюється за допомогою норм права; 3) завдяки правому регулюванню відносини між суб'єктами стають більш упорядкованими, оскільки в юридичних нормах державою встановлюється міра можливої й необхідної поведінки, тобто межі дозволеного; 4) правове регулювання має конкретний характер, тому що завжди пов'язане з реальними відносинами; 5) правове регулювання має цілеспрямований характер, тобто спрямовується на задоволення законних інтересів суб'єктів права; 6) ефективність правового регулювання залежить від того, яким саме правовим способом воно забезпе-

чуватиметься; 7) правове регулювання гарантує доведення норм права до їх виконання [5, с. 116-119]. Основним елементом правового регулювання є нормативно-правовий акт. В юридичній енциклопедії Ю.С. Шемшученка зазначається, що нормативно-правовий акт – це «офіційний письмовий документ, який приймається уповноваженим органом держави і встановлює, змінює, припиняє чи конкретизує певну норму права. Ці акти знаходяться між собою в ієрархії, підпорядкованості, яка і визначає юридичну силу документа» [6, с. 453].

Такими основними нормативно-правовими актами, в яких зосереджено спеціальні антикорупційні засади є: Закон України «Про запобігання корупції» 2014 року, Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» 2014 року, Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» 2015 року, Закон України «Про Державне бюро розслідувань» 2016 року, Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» 2018 року та ін.

До загального переліку нормативно-правової бази антикорупційного характеру відносяться такі нормативно-правові акти як: Конституція України 1996 року, Кримінальний кодекс України 2001 року, Кримінальний процесуальний кодекс України 2012 року, Законом України «Про судоустрій і статус суддів» 2016 року, Закон України «Про Національну поліцію» 2015 року, Закон України «Про очищення влади» 2014 року, Закон України «Про державну службу» 2015 року, Закон України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції» 2006 року, Закон України «Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» 2006 року, низка підзаконних нормативно-правових актів.

Основним законодавчим актом, що регулює питання запобігання і протидії корупції, є Закон України «Про запобігання корупції» № 1700-VII, який був прийнятий 14.10.2014 року [7]. Його зміст спрямований на комплексне реформування системи запобігання корупції відповідно до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав.

Особливу увагу слід звернути на положення Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, затвердженої Законом України «Про засади державної антикорупційної політики та 2021-2025 роки» [8], Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки [9], які

пропонують реальні практичні механізми для реалізації законодавчих положень.

Корупційні кримінальні правопорушення визначені в Кримінальному кодексі (КК) України – це суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), що містить ознаки корупції і вчинене лише суб'єктом корупційного кримінального правопорушення [10, с. 53].

Особливістю корупційних правопорушень є те, що їх зазвичай вчиняють спеціальні суб'єкти, визначені у ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» – особи, уповноважені на виконання функцій держави і місцевого самоврядування, особи прирівняні до них для цілей цього закону, та службові особи юридичних осіб приватного права [7]. Таким чином, спеціальний суб'єкт корупційних кримінальних правопорушень – це особа, яка порушує свої службові обов'язки з метою тим чи іншим способом задовольнити власні інтереси, або інтереси інших осіб, які суперечать принципам і завданням публічної служби. Законом України «Про запобігання корупції» встановлюється перелік осіб, які можуть визнаватися суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення. Відповідно до ч. 1 ст. 3 цього закону України: 1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 3) особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та які виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією, – у випадках, передбачених цим Законом; 4) кандидати на пост Президента України та кандидати у народні депутати України, зареєстровані в порядку, встановленому законом [7].

В науковій літературі неодноразово піднімалося питання узгодження характеристики суб'єктів корупційних кримінальних правопорушень за міжнародними антикорупційними конвенціями, а також законодавством зарубіжних держав, в тому числі і законодавства про кримінальну відповідальність за корупційні кримінальні правопорушення, їх порівняння з положеннями вітчизняного антикорупцій-

ного законодавства. Вирішення даних питань визнається надзвичайно проблемним з огляду на відмінності, перш за все, в юридичній техніці вказаних міжнародних актів та Кримінального кодексу України, а подекуди й через розбіжність концептуальних ідей, що лежать в їх основі. Тому, досліджуючи зарубіжний досвід, необхідно виходити з таких критеріїв прийнятності його окремих заходів для цілей протидії корупційним кримінальним правопорушенням, зокрема пов'язаним з прийняттям пропозиції, обіцянки або одержанням неправомірної вигоди: по-перше, заходи, які планується запроваджувати, повинні відповідати стратегічним пріоритетам та напрямам правової політики, а також не обмежувати права та інтереси осіб, не повинні спричиняти зменшення обсягу демократичних прав і свобод; по-друге, важливою є здатність заходів, які планується імплементувати, інтегруватися у вітчизняну правову реальність із найменшими проблемами для функціонування системи протидії корупційним злочинам загалом [11, с. 130-131].

Також відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» встановлено обмеження щодо використання особами службових повноважень чи свого становища (ст. 22), щодо одержання подарунків (ст. 23), щодо спільної роботи близьких осіб (ст. 27). Закон України чітко визначив зміст неправомірної вигоди, зокрема – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав [7].

Окрім провідного закону на підставі якого формується антикорупційна політика держави (Закон України «Про запобігання корупції»), існують й нормативно-правові акти, якими регулюється діяльність і функціонування спеціально створених державних інституцій, покликаних на боротьбу з проявами корупції. Поміж цим, вважаємо, що подальша діяльність з реформування антикорупційного законодавства має спрямовуватися на встановлення механізму практичного міжнародного співробітництва, яке сприятиме гармонізації вітчизняної правової системи з положеннями відповідного законодавства іноземних держав та стандартів міжнародної спільноти.

Зважаючи на постійний процес протидії корупційним проявам, позитивним є той факт, що Національне агентство з питань запобігання корупції запустило Єдиний державний

реєстр осіб, які вчинили корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення. У контексті перелічених вище проблем слід враховувати значення даного реєстру як інструмента боротьби з корупцією.

Отже, підсумувавши всі наведені вище факти, можемо сказати, що створення реєстру осіб, які вчинили корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення, загалом має позитивний вплив на розвиток державного механізму у сфері протидії прийняття пропозиції, обіцянки або одержання суддями неправомірної вигоди. Реєстр значно спрощує роботу правоохоронних органів, а також сприяє швидкій перевірці кандидатів на роботу у державному чи приватному секторі праці. Перспективним напрямом у роботі з даними реєстру Національного агентства з питань запобігання корупції є відсотковий аналіз правопорушень за мапою, оскільки він дає змогу ліквідувати саму причину, а не наслідок проблеми. Центральне аналітичне управління таких органів, як Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Державне бюро розслідувань та Служби безпеки України, має провести дослідження, чому показник корупційних правопорушень серед певних регіонів значно перевищує відсоток інших. Звісно, така робота потребує обробки дуже великого обсягу інформації, проте впевнені, що за використання автоматизованих систем підрахунку та штучного інтелекту органи влади будуть отримувати значні зрушення у цьому напрямі [12, с. 139-140].

Особлива увага як суспільства, так і правоохоронних інституцій звертається та факти корупційної діяльності суддів. Є й особливості правового регулювання їх діяльності. Зокрема, до службових осіб, які займають відповідальне становище є особи, посади яких згідно із ст. 6 Закону України «Про державну службу» належать до категорії «Б», судді, прокурори, слідчі і дізнавачі, а також керівники і заступники керівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів та одиниць [13]. Відмінними ознаками службової особи, яка займає відповідальне та особливо відповідальне становище, є характер рішень, що приймаються такими особами, та його значення в масштабах усієї держави. Зокрема, відповідні службові особи уповноважені приймати рішення, які мають стратегічно важливе значення в межах усієї держави або її окремих регіонів, або яке впливає на форму-

вання та реалізацію державної або регіональної політики у певній сфері, а також прийняття та реалізація якого може мати незворотні наслідки для держави. Саме тому вчинення правопорушення, передбаченого ст. 368 КК України, такою особою віднесено до кваліфікуючих ознак [14, с. 117].

Відповідно до примітки 1 до статті 364 КК України службовими особами публічного права визнаються особи, які, зокрема, постійно чи тимчасово обіймають посади в органах державної влади [13].

Встановлено належність суддів до службових осіб публічного права, діяльність яких пов'язана та зумовлена їх службовим становищем і повноваженнями щодо здійснення правосуддя на професійній основі, та які є суб'єктами кримінальних правопорушень, визначених розділом XVII КК України «Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг» та розділом XVIII КК України «Кримінальні правопорушення проти правосуддя» [13].

Визначаючи правові засади розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання суддями неправомірної вигоди, слід враховувати положення підслідності згідно КПК України, ст. 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та ін. Слідчі ДБР вирішують завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів, учинених зокрема, службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, або посади яких віднесено до першої – третьої категорій посад державної служби, а також суддями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України. Корупційні кримінальні правопорушення, які не підслідні НАБУ та ДБР, розслідує НП України. Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди суддями супроводжується взаємодією із підрозділами НП, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), Службою безпеки України (СБУ), Агентством з розшуку та менеджменту активів (АРМА) та ін. Про це вказали і опитані практики, а саме 91,9% слідчих НП, 92,5% детективів НАБУ та співробітників ДБР, 94,4% суддів.

Окрім процесуальних прав та обов'язків, визначених у КПК України, діяльність кожного з перелічених суб'єктів урегульовується також окремими нормативно-правовими актами. Цен-

тральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, на який покладено попередження, виявлення, припинення, розслідування і розкриття корупційних та інших кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових є НАБУ [13], діяльність якого регулює Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». Завданням НАБУ є протидія корупційним та іншим кримінальним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування і становлять загрозу національній безпеці, а також ужиття інших передбачених законом заходів щодо протидії корупції [15].

Іншим спеціалізованим органом, уповноваженим на здійснення антикорупційної діяльності, є Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), завдання та засади діяльності котрої регламентовані Законом України «Про прокуратуру» 2014 року [16]. Згідно ст. 7 Закону України «Про прокуратуру» [16], Спеціалізована антикорупційна прокуратура входить до системи прокуратури України. На Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладаються такі функції: 1) здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування Національним антикорупційним бюро України; 2) підтримання державного обвинувачення в суді у відповідних провадженнях; 3) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених цим Законом і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями, а також представництво у межах компетенції інтересів держави у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. У межах реалізації своїх функцій Спеціалізована антикорупційна прокуратура здійснює міжнародне співробітництво (ст. 8 Закону України «Про прокуратуру» [16]).

Органом, який створено за аналогом установ з повернення та управління активами, які успішно функціонують у державах – членах Європейського Союзу, є Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), що є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, уповноваженим на формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, які можуть бути арештовані

в кримінальному провадженні, а також управління активами, які арештовані в кримінальному провадженні [17].

Органом, що здійснює досудове розслідування корупційних кримінальних правопорушень, вчинених здебільшого службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, суддями та працівниками правоохоронних органів, є ДБР, діяльність якого регулює Закон України «Про Державне бюро розслідувань» [18].

Корупційні кримінальні правопорушення, які не підслідні НАБУ та ДБР, розслідує НП України, основні засади діяльності якої визначено в Законі України «Про Національну поліцію» [19]. Служба безпеки України відповідно до своїх основних завдань зобов'язана: «...подавати наявними силами і засобами, в тому числі і технічними, допомогу органам Національної поліції, іншим правоохоронним органам у боротьбі із вчиненням кримінальних правопорушень...» (п. 12 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про Службу безпеки України» [20]). Мова йде і про допомогу у виявленні, розкритті, розслідуванні корупційних кримінальних правопорушень у судовій системі. Законом України «Про прокуратуру» (ст. 25) визначено, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та КПК України [16].

Висновок. За результатами дослідження сформовано систему нормативно-правових актів щодо протидії корупційним кримінальним правопорушенням, що вчинюються суддями, відповідно до двох груп: 1) в яких сформульовано положення, спрямовані на протидію корупції, координацію діяльності щодо запобігання корупційним проявам у системі кримінального судочинства; 2) складають правову основу розслідування корупційних кримінальних правопорушень, що вчинюються суддями і діяльності компетентних суб'єктів у кримінальному провадженні.

Список використаної літератури:

1. Луцька К., Неліпа Д. Правові засоби забезпечення протидії корупції в органах державного управління : *Формування сучасної науки: методика та практика* : IV Всеукраїнська студентська наукова конференція (20 жовтня 2023 р., м. Київ). С. 61–63. URL: <https://archive.>

- liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/444.
2. Бондаренко Д.А. Розслідування зловживань владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень (криміналістична характеристика та початковий етап розслідування): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2009. 16 с.
 3. Трепак В.М. Теоретико-прикладні проблеми запобігання та протидії корупції в Україні : дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2020. 481 с.
 4. Шумейко Д.О. Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2015. 256 с.
 5. Величко В.М. Поняття міжнародно-правового регулювання праці(теоретичний аспект). *Форум права*. 2014. № 1. С. 116–119. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2008-1/08vdmprp.pdf>
 6. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко (гол. редкол.) та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2002. Т. 4: Н–П. 720 с.
 7. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700- VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
 8. Антикоруційна стратегія на 2021-2025 роки, затверджена Законом України «Про засади державної антикорупційної політики та 2021-2025 роки» від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n93>
 9. Державна антикорупційна програма на 2023-2025 роки : затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року, №220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>
 10. Гусаров С.М. Поняття та види корупційних правопорушень, за вчинення яких установлено кримінальну відповідальність. *Особливості застосування антикорупційного законодавства: від розслідування до вироку суду* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17 жовт. 2019 р.). С. 52-56. С. 53.
 11. Харь І.О. Суб'єкти корупційних кримінальних правопорушень прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди: зарубіжний досвід. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. Том 34 (73). 2023. С. 128-133.
 12. Логінова М., Шавкун А. Правове значення корупційних реєстрів в аспекті боротьби з неправомірною вигодою. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали VIII Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Дніпро, 15 бер. 2024 р.) ; у 2-х ч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2024. Ч. II. С. 139-142.
 13. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
 14. Пушкар О.А. Суб'єкт кримінальної відповідальності за прийняття пропозиції, обіцянки та одержання неправомірної вигоди. *Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки»*. Том 34 (73). 2023. С. 113-118.
 15. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
 16. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
 17. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10 листоп. 2015 р. № 772-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>.
 18. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
 19. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
 20. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>.

Ushkanenko E. O. Legal principles of combating corrupt criminal offenses committed by judges

Currently, Ukraine has a significant number of normative legal acts that formulate provisions aimed at combating corruption and coordinating activities to prevent corruption. Within the framework of the scientific research, the goal is to consider the normative legal acts that create the legal basis for combating corruption criminal offenses in the domestic judicial system. The main normative legal acts, in which special anti-corruption principles are concentrated, are the Laws of Ukraine: “On the Prevention of Corruption” of 2014, “On the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine” of 2014, “On the National Agency of Ukraine for Identification, Search and Management of Assets Received from corruption and other crimes” of 2015, “On the State Bureau of Investigation” of 2016. Important for the legal regulation of combating corruption criminal offenses committed by judges are: the Constitution of Ukraine of 1996, the Criminal Code of Ukraine of 2001, the Criminal

Procedure Code of Ukraine of 2012, the Law of Ukraine “On the National Police” of 2015, the Law of Ukraine “On Purification of Power » of 2014, the Law of Ukraine “On Civil Service” of 2015, the Law of Ukraine “On the Ratification of the Convention of the United Nations Organization Against Corruption” of 2006, the Law of Ukraine “On the Ratification of the Criminal Convention on Combating Corruption” of 2006, etc., a number of subordinate legal acts. The main legislative act regulating the prevention and counteraction of corruption is the Law of Ukraine “On Prevention of Corruption” of 2014. Its content is aimed at the comprehensive reform of the corruption prevention system in accordance with international standards and successful practices of foreign countries. Normative legal acts that regulate the functioning of specially created institutions designed to counteract manifestations of corruption are important. Further activities on reforming anti-corruption legislation should be aimed at developing practical mechanisms for international cooperation, which will contribute to the harmonization of the domestic legal system with the provisions of the legislation of leading foreign countries.

Key words: *corruption, criminal offense, criminal proceedings, judges, legal act.*